

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYED-
ÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ
EGYES SZÁM 12 FILLÉR, VASÁRNAP 24 FILLÉR

XV. ÉVFOLYAM, 213. SZÁM.

Debrecen, 1938 szeptember 22 csütörtök

ÁRA: 12 FILLÉR

Csehország megadta magát

A prágai kormány feltétel nélkül elfogadta a londoni javaslatokat és beleegyezett a területek átengedésébe

A magyar és lengyel követelések teljesítése is sorra kerül

A cseh válság kezd a megoldás felé közeledni. A napok óta tartó huzavona és halogatási mesterkedés, melyet a prágai kormány tanúsított, dugába dőlt. Anglia és Franciaország többszörös demars útján rábirta a cseh kormányt, hogy a londoni béketervet fogadja el. Prága teljesen magára maradt, nem számíthatott külső támogatásra még a szovjet részéről sem és így csak egy ut maradt számára nyitva: a londoni javaslatok feltétel nélküli elfogadása. Ez meg is történt.

Európa józan eszére tért, sem Anglia, sem Franciaország nem volt hajlandó a háború kockázatát vállalni azért, hogy a csehszlovák államtöredék továbbra is leigázza a szudétánemeteket, magyarokat, lengyeleket.

A londoni terv részletei még nem ismeretesek, de remélhető, hogy a jogos magyar követelések is kielégítést nyernek. Erre vall, hogy Németország teljes erővel sikra száll azokért. Imrédy miniszterelnök és Kánya külügyminiszter Hitler kancellárral folytatott megbeszélése óta a német közvéleményben erőteljes visszhangra találnak a magyar követelések.

Megmozdult a magyar társadalom is. Budapesten, Debrecenben és a többi nagy városokban hatalmas demonstrációk voltak a revízió és az önrendelkezési jog érvényesítése és az elszakított Felföld visszacsatolása mellett.

Délután 5 órakor adták át a cseh válaszigazgatóknak

Páris, szept. 21. A Havas iroda felenti Prágából: A cseh kormány

válaszigazgatókat délután 5 órakor adták át Franciaország és Anglia követeknek.

Cseh illetékes körökben hang-

Ejféli angol és francia demars Prágában

Prága, szeptember 21. Prágában szerdára virradó éjszaka lázas tanácskozások folytak. Ejfél után Newton angol és Delacroix francia követ megjelent Benes köztársasági elnöknel és újabb demarsot tett a londoni angol-francia javaslatok ügyében. Az angol és a francia követtel folytatott tárgyalás után a politikai miniszterek bizottságát ülésre hívták össze a köztársasági elnök palotájába.

A Reuter Iroda londoni jelentése szerint a francia és az angol követ szerdán hajnalban három órakor felkereste Benes elnököt. Kormányuk nevében határozottan felhívták Benes figyelmét arra, hogy tanácsos lenne változatlanul elfogadni a londoni béketervet.

Szerda hajnalban négy órakor, miután Newton, Anglia prágai követe és Delacroix, Franciaország

A cseh rádió hivatalosan közölte, hogy a határvidékek átengedésébe beleegyezett a prágai kormány

Prága, szept. 21. Este félnyolc tájban rádió útján közölték első ízben a cseh közvéleményvel, hogy a határvidéki területek átengedésébe a kormány beleegyezett. A közleményt az uccákon felállított hangszórókon is közvetítették, a rádióközlemény rámu-

sulyozzák, hogy a jegyzék az angol-francia javaslat elfogadását tartalmazza s nincsenek benne fenntartások.

prágai követe Benes köztársasági elnöknek és a cseh kormányban átnyújtották kormányuk új demarsát, a politikai terekek minisztereinek a köztársasági elnök elnökletével egybegyűlt ülésével kezdődtek meg a kormánytanácskozások. A prágai várban egybe-hívott ülés csaknem reggel hat óráig tartott. A tanácskozásokat felhétkor folytatták a miniszterelnöki palotába összehívott minisztertanácsban. A minisztertanács félkilencig tartott. Reggel kilenc órára összehívták a koalíciós pártok hűsztagú bizottságát szintén a miniszterelnöki palotába, a nemzetgyűlés két kamarája elnökének, Malypetr, a képviselőház és Sokup, a szenátus elnökének elnöklete alatt. A politikai tanácskozások egész délelőtt folyamán tartottak.

ban az esetben, ha a cseh kormány magatartása következtében a kibontakozás elmaradna, Anglia és Franciaország nem jöhetne Csehszlovákia segítségére, már pedig ilyen esetben számítani lehetne Csehszlovákia megtámadására. Oroszország is tudatta a cseh kormánnyal, hogy csak abban az esetben támogathatná, ha a népszövetség Németországot minősítően támadónak, Csehszlovákia tehát teljesen egyedül és védtelenül marad s ilyen körülmények között nem volt más ki-vezető út számára, mint elfogadni az angol-francia javaslatot, ellenkező esetben ki lett volna szolgálatva bármilyen ellenséges támadásnak. A közlemény rámutat még arra, hogy a további tárgyalásokat, amely most már az angol-francia terv megvalósítására irányulnak, diplomáciai úton folytatják. A kormány — fejeződik be a közlemény — ebben a nehéz órában olyan döntést hozott, amely az állam érdekeit és fennmaradását leginkább biztosíthatja.

Anglia és Franciaország nem viselhet háborút Csehországért

Prága, szept. 21. A prágai rádió szerdán este 7.20 órakor bejelentette, hogy a cseh kormány elfogadta az angol-francia javaslatokat. A rádióbemondó hangsúlyozta, hogy a kormány kényszerítve volt a javaslatok elfogadására, mert azt az indítványát, hogy a kérdést terjesszék nemzetközi bíróság elé, elutasították s az angol-francia kormányok határozottan kijelentették, hogy nem viselhetnek háborút. A bemondó ezután felhívta az egész lakosságot,

tartson rendet és őrizze meg nyugalmát, mert különben súlyosan árthat az országnak. A kormány és a köztársasági elnök el van

szánva arra, hogy az állam ügyeit az új életfeltételek mellett tovább vezeti.

„Egy-két napi halogatás a német csapatok bevonulását vonta volna maga után”

Prága, szeptember 21. (MTI.) Szerdán délelőtt félgyakor tájékoztatták Hodzsa miniszterelnököt arról, hogy a kormány huszas bizottsága elfogadta az angol-francia javaslatot. A sajtó- és propagandaügyi miniszter közölte a prágai lapok főszerkesztőivel, hogy a jegyzék átadása öt órakor megtörténik. Felkérte a sajtót, igyekezzék megnyugtatóni a közönséget, kíméljék az olvasók idegeit s járuljon hozzá ahhoz, hogy vak remény ne vegyen erőt a lelkeken. Délután hat órakor többszáz főnyi fiatalemberekből álló tömeg vonult fel a Vencel térre. „Nem adjuk meg magunkat!” — kiáltották. A rendőrségnek sikerült lecsendesíteni és feloszlítani a tömeget. Később azonban újabb és újabb csoportok alakultak s megint tüntetni kezdtek. Követelték nemzeti érdekeik érvényesítését. A délutáni sajtó, bár nem írhat meg mindent, hangsúlyozza,

hogy a cseh kormány csak végső kényszerhelyzetében határozta el magát a javaslatok elfogadására.

Attól kellett tartani — írja a Prager Abendzeitung —, hogy egy-két napi halogatás a német csapatok bevonulását vonta volna maga után. A tegnapi nap eredménye az volt, hogy Németország, Lengyelország és Magyarország részvételével zárt front alakult Csehország ellen azzal a céllal, hogy közös nyomást gyakoroljon Csehországra. A cikk további részét a cenzura törölte. A cikk így végződik:

A szomszédos államok közös frontja Csehország ellen azt jelenti, hogy Csehország minden oldalról ellenséggel van körülvéve. Délután a kirakatokban nemzeti térképek jelentek meg s azok előtt nagy tömeg tolongott, találgatva, hogy vajon melyek lesznek Csehország új határai.

A londoni magyar követ felvetette a magyar kisebbségek kérdését

London, szeptember 21. Valamennyi londoni esti lap kiemeli, hogy Lengyelország és Magyarország közvéleménye kívánja a cseh-szlovákiai lengyel, illetőleg magyar kisebbségek felszabadítását.

A Reuter Iroda diplomáciai levelezője jelenti: Lengyelország, illetőleg Magyarország kormánya hivatalosan felvetette a cseh-szlovákiai lengyel, illetőleg magyar kisebbségek kérdését az angol kormánynál. A londoni magyar követ felkereste tegnap lord Halifaxot. Ugy tudják, hogy közölte vele a

magyar kormánynak azt a szándékát, azt a nézetét, amely szerint valamennyi cseh-szlovákiai kisebbséget ugyanolyan elbánásban kell részesíteni, mint a szudétánemeteket.

London, szeptember 21. Londonban valószínűnek tartják, hogy Grandi olasz nagykövet a külügyi hivatalban tett látogatása során nyomatékosan támogatta azt a követelést, hogy a cseh kérdést teljesen rendezzék, ebben a tekintetben valószínűleg különös támogatásban részesítette Magyarországot és Lengyelországot követelését is.

Mussolini: A cseh kérdést teljes egészében meg kell oldani

Róma, szept. 21. Mussolini olasz miniszterelnök a velencei tartományban tett szemleútja utolsó állomásán Trevisóban délután négy órakor beszédet mondott, melyben kitért a cseh kérdésre is. A beszédet óriási ember-tömeg hallgatta végig, amely a Duce szavait óriási érzelművel követte.

Ha ma Csehország — a Duce szavainál a tömeg óriási ellentünetébe tört ki — oly kényes helyzetben van, ez csak azért van, mert Csehországot inkább cseh-német, román, magyar rután szlovák államnak kellene nevezni. És itt hangoztatnom kell, hogy ha már szembenéznek ezzel a kérdéssel, akkor oldják meg teljes egészében (Ugy van, ugy van). Ebben a pillanatban az angol miniszterelnök ragadta

magához a politikai kezdeményezést, azért, hogy révbe vezesse a béke derengyét. A hivatalos francia hírszolgálati iroda jelentése szerint a cseh kormány (hatalmas füttykoncert), egész éjszakai tanácskozás után (nagy derűtlenség) ma reggel elfogadta a francia-angol javaslatokat. Minden tárgyilagossággal akarva, nem akarva el kell ismernie, hogy az egész válságban az olasz nép volt az, amely a legnyugodtabb magatartást tanúsította. S ha ez így van, ez a fasszifa forradalomnak tudható be, amely végre megteremtette az egységes Olaszországot.

A Duce szavait a tömeg óriási lelkesedéssel fogadta az ünneplés csak percek múltán kezdett szünni.

Berlin teljesen azonosítja magát Mussolini állásfoglalásával

Róma, szept. 21. A lapok berlini tudósítói kiemelik, hogy német részről teljesen indokoltnak ismerik el a magyaroknak azt az álláspontját, hogy a felvidéki magyarság is éljen önrendelkezési jogával. Berlin — írja a Lavoro Fascista — azonosítja magát Mussolini triezsi állásfoglalásával. Azok, akik azt hiszik, hogy Németország a cseh kérdésben önzőn jár el, súlyosan tévednek. A róma-berlini tengely teljesen szilárd és körülötte csoportosulnak mindazok, akik hívei az európai békének és ellenségei az elnyomásnak. Mint Kánya Kálmán

kijelentette, a közös jogok érvényesítéséért egyesült erővel kell fellépni. Varsó magatartása is azt mutatja, hogy Lengyelország ma sokkal számít a róma-berlini tengelyre, mint Franciaországra.

A Tribuna vezetőcikke figyelmeztet arra, hogy Csehországban nem szabad egy szemernyi paraszat sem hagyni a hamu alatt, mert különben Európa néhány év után ismét zavaros helyzetbe kerülne. Európában mindaddig nem lesz béke és rend, amíg fel nem számolják a mai helyzetet, amelyet az igazság és a történelem egyaránt halálra ítél.

Egy angol lap az új magyar határokról

A Daily Telegraph tegnapi reggeli számában térképet közöl az új magyar határokról. Eszerint azonban nagyon is kicsi területet kapnának vissza. Visszacsatolnák Komáromot, Kassát és egy nem fultságosan széles sávot a mai határ mentén, ugy azonban, hogy Pozsony, Besztercebánya, Késmárk, Eperjes és Munkács to-

— Kisdedek makacs székszorulása-nál és nagyobb gyermekek gyomorbeli-hurutjánál reggel felkeléskor gyakran már egynegyed pohár természetes Ferenc József keserűvizet is kitűnő eredménnyel adhatunk. Kérdezze meg orvosát.

vábbra is cseh terület maradna. Az angol külügyminisztérium félhivatalos lapjának ezt a tervét azonban itt sem tekintik még véglegesnek.

Repülőgépen utazik Chamberlain a godesbergi találkozóra

London, szeptember 21. Chamberlain miniszterelnök csütörtök délelőtt tíz óra tájban indul útnak repülőgépen. A Reuter Iroda valószínűnek tartja, hogy Chamberlain két-három napig marad Németországban. Visszatérése után azonnal minisztertanácsot hív össze,

hogy beszámoljon útjának eredményéről s azután rövidesen gondoskodik a parlament összehívásáról. Meglehet, hogy rádiószóval fordul a nemzethez, hogy az egész angol népet tájékoztassa a helyzetről.

Két és félórás minisztertanács Londonban

London, szeptember 21. A minisztertanács 2,5 óra hosszat tartott. A miniszterek részletesen áttekintették az egész nemzetközi helyzetet. Délután Chamberlain fogadta Attlee örnagyot, a munkáspárt vezérét és helyettesét és közölte velük a minisztertanács döntését. Ezalatt MacDonald gyarmatiügyi miniszter hivatalában tájékoztatta a dominumok képviselőit. Este hat órakor Chamberlain

György királynál jelent meg hosszú magánkihallgatáson s jelentést tett az uralkodónak a mai minisztertanács döntéséről és holnapi németországi útjáról. A külügyi hivatalban a délután folyamán a portugál, majd a lengyel nagykövet, végül az olasz nagykövet jelent meg. A lengyel követ felvette Tessen és Szilézia visszaadásának kérdését.

Németország a magyar követelések mellé áll

Berlin, szept. 21. Imrédy Béla miniszterelnök és Kánya Kálmán külügyminiszter Hitler vezér és kancellárnál Obersalzbergben tett látogatása folytán általában a cseh kérdés magyar vonatkozásai állnak a német sajtó érdeklődésének előterében. Csaknem valamennyi lap az első oldalon nagy címfeliratokban jelenti a magyar államférfiak látogatását és ismerteti a Csehországgal szemben fennálló magyar követeléseket. A legtöbb újság behatóan foglalkozik a magyar kérdéssel.

Gotthard Meier, a Berliner Volkskalender főszerkesztője a lap vezércikkében többek között a következőket írja:

Természetes, hogy Németországban a legnagyobb megértéssel fogadják mind Magyarországot, mind Lengyelországot követelését, mert Németország magatartását nemcsak a három és félmillió szudétánemet sorsáért való aggodás határozza meg, hanem annak felismerése is, hogy a sok népből összetoldozott Csehország éppen népének megoszló akarata következtében veszélyezteteti Európa békéjét és ezért egészében likvidálni kell. Mussolini is Csehország valamennyi nemzetiségének önröndelkezéséről beszélt és lehetetlen, hogy Londonban és Párisban az egészségesebb rend előkészítése szempontjából nagyon jelentős magyar és lengyel kérdéseket ne vegyék figyelembe.

A cikkirő emlékeztet arra, hogy Csehországnak valóságos hadjáratot kellett indítania, hogy elvehesse a magyaroktól Felső-Magyarországot az új állam számára. A magyarok — írja a cikk — bátran ellenálltak, az antant azonban natonai megtorlással fenyegette Magyarországot.

A „Berliner Börsenzeitung” azzal a körülménnyel kapcsolatban, hogy Magyarország és Lengyelország is követeli Csehországgal szemben fennálló jogait, a következőket írja:

Természetes, hogy a német nép

a legmélegebb rokonszenv érzésével kíséri a Csehországgal szemben a népi jogok helyreállítására irányuló magyar követeléseket. A prágai urak a legutóbbi napokig helyesnek tartották, hogy „Vencel koronájának történelmi országairól” beszéljenek és fenntartsák az ennek megfelelő koholt igényeket. Annál kevésbé tünt azonban szentnek a csehek előtt mindenkor Szent István koronája országainak egysége. Ellenkezőleg, mindent megtettek, hogy a cseh állam magyar nemzetiségű állampolgárainak életét, amennyire csak lehet, megnehezítsék.

Sziléziát követelik vissza a lengyelek

Varsó, szept. 21. Csütörtökön Varsóban nagyarányú tüntetést tartanak Szilézia visszakövetelése érdekében. A nemzeti egység tábora ezzel kapcsolatban felhívást intézett a lakossághoz. Tudják meg — mondja többek között a felhívás — az Olzan tul élő lengyel testvérek, hogy egész Lengyelország mögöttük áll. Elég volt

V i g s z i n h á z

Minden idők leghatalmasabb filmje:

Berlini olimpiász

I. rész. A nemzetek ünnepe. **Atletika.**

2 1/2 óras előadások kezdete

1/2 5-7 és 9⁰⁰ órakor.

Bemutató ma!

Meglepetések és megdöbbentő vallomások a Rozsályi-per szerdai tárgyalásán

A bíróság a tan kihallgatásokat október 12-én folytatja.

Rozsályi Gergely volt közkórházi gondnok bűnperében szerdán is egész nap tárgyal a bíróság. A kihallgatások során dr. Balogh István, a vádlott veje arról tett vallomást, hogy az Egyetkerti utcái házat, telket az apósa nem akarta bűnügyi zárlat alól kivonni, hanem neki volt szüksége 2000 pengőre és ezért hirdették eladásra a házat.

Özvegy Szép Miklósné arról beszélt, hogy a gondnoknál volt fél mázsa selejtes kórházi fehérnemű, ő adta át, mert a gondnok kérte. A gondnok részére csinált a selejtes anyagból 50 darab törölközőt is. A törölközőket nem tartották számon és nem dobták el. Kapott mindenki, aki kért, törölközőt.

A gondnok lakásán volt használatban kórházi fehérnemű, pokróc és feherruha. Ugy tudja, igazgatói engedéllyel.

Jóvér Margit tanutól Paksy István ügyész megkérdezte, hogy a gondnok, ha nem volt felvéve a beteglistára, hogyan kaphatott rendszeresen burgonyacukrot. A tanu kijelentette, hogy ő

nem tagadhatta meg a gondnok kérését. Adott neki konyakot is, melyet a betegek részére utaltak ki, mert kérte többször.

Panaszt tett a konyhán arról, hogy többször hiányos volt a kiosztás, fele adag hus és sütemény volt kiadva egész adag helyett.

Hesz Józsa vöröskeresztes testvér elmondotta, hogy özvegy Oláhné elküldését ő szorgalmazta, mert vele szemben gorbáskodott. Egymásután kerülnek a tanu a bíróság elé és

különös, hogy tíznél többen változtatják meg a rendőrségen, majd a vizsgálóbíró előtt tett és aláírt vallomásukat a vádlott javára.

Tóth Károlyné arról beszélt, hogy a gondnok több tejet kapott, mint a kiutalás volt, ő maga vitte el két edényben a tejet a gondnok lakására többször.

„Megmondottam az igazságot és elküldtek az állásomból“

Szilágyi asztalos, aki a kórháznál dolgozott hosszú ideig, igen érdekes vallomást tett. Elmondotta, hogy munkaidő alatt is dolgozott a gondnoknak. Butorokat csinált és a háznál is dolgozott. A gondnok veje részére is csinált butort. A gondnok nem fizetett neki semmit a sok munkáért, melyet a kórházi műhelyben végzett. Felhasznált kincstári anyagokat is és a festéket az egyetemről igényelték, deszkát is hozott onnan a raktárból a magánmunka anyagához.

Elnök: Szilágyi, maga nem mondott igazat a fegyelmi kihallgatás alatt. Arról beszélt ott, hogy csak munkaidő után csinálta a butorokat és megfizették érte.

— Kérem, én elmondom az igazságot. Hat tagu családot kell eltartanom. A fronton három golyót kaptam és

féltettem a keserves kis kegyeremet, azért tettem olyan vallomást.

Később dr. Rugonfalvy Kiss István egyetemi tanár ur, aki a kihallgatásomat tartotta, kijelentette, hogy elmondhatom az igazságot.

nem lesz bajom az igazságért.

Elmondottam és december 15-ére felmondottak nekem. Könyörögtem, hogy legalább január 1-ig engedjenek kenyeret keresni a családomnak, de nem engedtek. Megmondottam az igazságot és elküldtek az állásomból. Ez lett a jutalma az igazmondásnak. Hiába kértem Rugonfalvy Kiss István tanár urat is, nem vettek vissza, pedig éveken át dolgoztam a klinikán, kórházban.

A vádlott kijelentette a tanu vallomásra, hogy ő nem mondta, hogy hivatalos idő alatt dolgozzon az ő butorain.

Paksy ügyész a tanuhoz: Az ingyen magánmunkát szivességből vállalta önként?

— Nem, a gondnok ur utasítására csináltam.

— Milyen indokolással bocsájtották el december 15-én?

— Nem volt indokolás.

Major András tanu arról beszélt, hogy a gondnok kiharcolta az Egyetkerti utcára a saját kertjébe, ahol egy hétig is dolgozott. Vácsi Lajos tanu elmondta, hogy Kiss László kórházi munkástársával egy hétig a gondnok kertjét ásta, bent sem volt a kórházban, ahol dolgoznia kellett volna. Kórházi munkaruhában ástak a gondnok kertjét és csak a kincstári fizetést kapták, meg ebédet a kórház konyhájáról.

Vácsi elmondotta még, hogy szobainasi teendőket végzett a gondnok lakásán. Élelmet kapott a kórházi konyháról. Bár az nem járt volna neki. A gondnok veje nek házához is elküldték többször takarítani. A szobainasi munkát nem szivességből csinálta, hanem mert utasította a gondnok. A kórházi konyháról kapott élelmet a gondnok mosónője is, nemesak ő.

Dr. Fráter Pál védő: A gondnok konyhájáról nem kapott maga élelmet?

— Nem, mert ritkaság volt, ha a gondnokék főztek.

— Ez nem lehet, hiszen csak a gondnoknak járt egy adag étel a kórházi konyháról.

— Két adagot vitt mindig az ételes, én láttam és ha kellett, hát leküldött a nagyságos asszony a konyhára és azt kapott, amit kért, ha még nem osztottak el a betegeknek.

Paksy ügyész: Magát a kincstár fizette, mikor dolgozott tehát maga a kincstárnak, ha szobainasi volt és kerti munkás a gondnok magánkertjében?

— Hát dolgoztam én a kórházban is, ha ráérttem.

Veres Lajos klinikai kőműves elmondotta, hogy őt a kórházhoz küldték ki dolgozni és onnan a gondnok egy napon elküldte a veje házához, ahol az eső a tetőn becsurgott a lakásba. Ő és egy másik munkás három órán át dolgoztak a tetőn. Külön pénzt nem kaptak, a munkaidőt a kincstár fizette. A javításhoz való anyagot is a kórháztól vitték.

A bíróság este hét óra után a tárgyalást félbeszakította és a többi tanu kihallgatását október 12-én délelőtt folytatja.

ISKOLAI ÍRÓ-, RAJZSZEK, IRKÁK ÉS FÜZETEK, KAPHATÓK A OLCSÓN „MÉLIUSZ“ KÖNYV- ÉS PAPIRKERESKEDÉSBEN.

Visszahódit mindenkif

az a ragyogó együttes,
amellyel Horváth Árpád jön a
CSOKONAI SZÍNHÁZ
új idényére. Váltson bérletet!

Négy városi tisztviselői állásra 65 pályázat érkezett be

A városnál megüresedett négy tisztviselői állás, melyekre a pályázat tegnap délelőtt járt le. Összesen 65 pályázatot adtak be. Az adóellenőri állásra 13, az esetleg megüresedő 1. osztályú adóügyi állásra 14, a nyilvántartói állásra 38 és a segédnyilvántartói állásra 34 pályázatot adtak be.

Az állásokat a szeptember 29-én tartandó közgyűlésen töltik be. Az egyes pályázók élettrajzi adatait minden törvényhatósági bizottsági tagnak nyomtatásban megküldi a polgármester, hogy tájékozódva legyenek a jelöltekről.

Idős dr. Somogyi Zoltán aranydiplomás orvos meghalt

Ismét kevesebb van egy emberrel, egy orvossal, aki egy hosszú emberi életen keresztül a szenvedő ember, a beteg ember gyógyítására áldozta életét, aki a gyógyítás titkába való beavatottságát nagy felelősséggel érezte, tudásával és lelkiismeretével végezte. Egy hosszú életen keresztül ezer és ezer szenvedő fölé hajlott és e munkájával egy nagy versenybe volt beállítva, amelyben versenyt kellett futni a halállal, amely felett oly sokszor győzött. Ebben a versenyfutásban most a halál lett a győztes. Meghalt idős dr. Somogyi Zoltán, Debrecen és a Tiszántúl nagyhírű orvosa.

Debrecenben született az 1857. évben régi debreceni kalvinista nemesi családból. Középiskoláit Debrecenben a református Kollégiumban végezte, gróf Tisza István egykori miniszterelnöknek volt a tanulótársa. Egyetemi tanulmányai folytatása végett Budapestre ment és az ottani egyetemen 1881. év júniusában orvosi diplomát nyert és Budapesten a hírneves dr. Schuller szemészprofesszornak lett a tanársegédje.

Majd hazahívták Debrecenbe és ő engedett a hívásnak s hazajött s itt folytatta az egész Tiszántúltra kiterjedő orvosi gyakorlatát. Az 1894. évben már a Nagy-Magyarországon legelsőnek rendszeresített városi trachoma állásra is megválasztották, amely tisztséget 28 éven át töltött be nagy szorgalommal, nagy tudással, közmegelegedéssel. Az 1915. évben Debrecen sz. kir. város tb. tiszti főorvosává nevezetett ki. A világháború előtti években a városi közkórház helyettes igazgatója volt, majd a világháború alatt — a legnehezebb időkben — mint a városi közkórház igazgató-főorvosa működött. A m. kir. honvédségnek ezredorvosa volt a háború idején. A debreceni Tisza István tudományegyetem megnyitása alkalmával a városi közkórháznak egyetemi klinikai célra történt átadásakor a város megbízottjaként fejtette ki tevékenységét. Az 1923. évben nyugdíjba vonult.

Az 1931. évben bensőséges és szeretetteljes ünnepelés keretében nyújtották át neki a budapesti tudományegyetem orvosi aranydiplomáját.

Mintaképe volt a jellemes, egyenes, puritan igaz magyar embernek, a teljes lelkiismeretű orvosnak, a mindig mosolygós arcú, jókedélyű társadalmi férfinak, barátoknak és rokonnak. Az emberek nagyrabecsülése és szeretete kísérelte sírjába.

Id. dr. Somogyi Zoltán 82 éves korában kedden este 10 órakor halt meg hosszas szenvedés után Irén leánya karjai között. Temetése pénteken délután 5 órakor lesz a köztemető díszravatalozójában.

Az elhunytban ifj. dr. Somogyi Zoltán, a kiváló szemészorvos és edesapját gyászolja. A gyászbeszédet dr. Erdős Károly egyetemi tanár mondja, kinek családjánál Somogyi Zoltán 40 éve háziorvos volt. — A temetést a Fehértói temetkezési intézet rendezi.

Felhívás

A Böszörményi úton (a 7. számú vámház mellett) a fogházból szabadult, de még munkanélküli és hajléktalan nyomorgó embertestvéreink számára felépült „Reménység háza” felszerelésére használt bútort, konyhaszereket, cipész, szabó, asztalos, kertészszerszámokat, ág- és fehérneműeket, ruhákneműeket, konyhaszerekrényt, polcos állványt, kályhát, tányért, evőeszközt, főzőedényt, üstöt, teknőt, kádat, szappant, ruhafogást, vizeskannát, vedret, fűrészt, baltát, élelmiszereket és általában mindent, ami a háztartáshoz és gazdasági felszereléshez szükséges, szeretettel kérünk. Megajánlók szóbeli vagy írásbeli értesítését a Keresztény Ifjúsági Egyesület (KIE, Piac utca 36. I. em.) titkári szobájába délelőtt 11—1, délután 5—6 között kérjük.

Isten nevében fordulunk a társadalom nemeslelkű és megértő tagjaihoz, hogy legyenek ezúton is segítségünkre szenvedő embertestvéreink ismét emberré nevelhetése érdekében.

Maár Margit
fogházművelés testvér,
Acs Mihály
menházigondnok.

x Divatfűzők a legújabb model szerint készülnek Borovinénál — Barna u. 12.

Nappali és éjjeli gyakorlat lesz Debrecenben

Lapunk vasárnapi számában már közöltük, hogy rövidesen újabb légvédelmi gyakorlat lesz a városban, ezúttal azonban nem előre bejelentett időpontban, hanem meglepetésszerűen.

A lakosság figyelmét már most felhívjuk, hogy a kiadandó hatósági rendelkezéseknek e légvédelmi gyakorlatok alkalmával minden tekintetben tegyen eleget, mert mindazokat, akik a rendelkezéseknek eleget nem tesznek, most már nem fogják figyelmeztetni, mint az őszi légvédelmi gyakorlat alkalmával, amelynek csak tájékoztató jellege volt, hanem a kihágási feljelentést is megfogják ellene tenni. A légvédelmi törvény e kihágásoknak pedig csak elzárást állapít meg, ami pénzzel nem váltható meg.

E gyakorlatokon már repülőgépek is részt fognak venni.

A fontosabb tudnivalókat a következőkben újra ismertetjük.

1. A „légvédelmi riadó” jelet a Kistemplom tornyában elhelyezett sziréna időnként változó magasságú, úgynevezett üvöltő hanggal jelzi, amely jelet a sziréna ötször ismételi. Egy jelzés időtartama 1 perc, az öt ismétlés között félperces szüneteket fognak tartani.

E riadójelet kívül a Nagytemplom tornyában lévő harangot ugyanekkor 5 percig féltreverik, a MÁV műhely és a városi világítási vállalat telepén lévő gózkürt pedig sok rövid jelzést, bűgást fog leadni.

2. Amennyiben a riadó éjjel történik, az összes világításokat azonnal ki kell oltani vagy gondoskodni arról, hogy semmiféle fény a szabadba ki ne sugározzék.

Félreértések elkerülése végett: nemcsak az uccák, hanem az udvari világításokat is el kell oltani, úgy, hogy kívülről semmiféle fény ne legyen észlelhető.

3. A „légvédelmi riadó” jel közlése után minden sáncpályához vagy vezetékhez nem kötött járműnek az úttest baloldalán, szorosan a járda mellett kell megállnia.

Gépjárműveknél a hajtóerő működését meg kell szüntetni. A vezetőnek az összes lámpákat el kell oltania, kivéve a hátsó rendszámábla megvilágítására szolgáló lámpát, s gondoskodnia kell arról, hogy a jármű meg ne indulhasson.

Sáncpályához kötött járművel ott kell megállni, ahol annak vezetője a légvédelmi riadójelet hallja, útkeresztelést azonban minden körülmények között szabadon kell hagyni.

A jármű utasának a járműből ki kell szállni s a legközelebbi kapualjával bíró ház bejárata alá kell sietni.

A vasúti felüljáró hidakon haladó járművel a hidat mielőbb el kell hagyni.

4. Uccán, téren és hídon tartózkodó gyalogjárók kötelesek a legközelebbi olyan ház bejárata alá sietni, amelynek kapualja van és onnan csak a „légvédelmi riadó” jelzésre szabad távozni.

Ha ilyen ház nincs a közelben, szét kell széledni, vagy más olyan helyre távozni, ahol az ember repülő elöl rejte maradhat.

5. Kerékpárosoknak kerékpárjukat is a ház bejárata alá kell vinni.

6. Járművel csak a „légvédelmi riadó” jelzésre szabad elindulni.

7. A helyi hatóságok, a közbiztonság és karhatalmi szervek a mentők és tűzoltók szolgálatban lévő járművei, továbbá a m. kir. postának járművei, a közüzemek segélykocsijai, végül az életveszélyes beteghez hívott orvosok járművei — amennyiben erre mulhatatlanul szükség van — légi riadó tar-

tama alatt is közlekedhetnek. Természetesen éjjeli időben a lámpákat megfelelően burkolni kell.

8. Azoknak a bérházaknak a tulajdonosai, amely házaknak kapualjuk van, tűrni kötelesek, hogy az uccáról a közönség a ház bejárata alá, vagy a ház udvarára mehesse és a légítámasztás tartama alatt ott tartózkodhassék.

9. A „légi riadó” tartama alatt nem szabad az ily bérházak kapujába vagy udvarába való bejutását megakadályozni.

A társadalmi inségbizottság üdvözölte Lossonczy Istvánné főispánét

Köszönetét fejezte ki a bizottság Lossonczy főispánnak a szociális gondoskodásért.

A Társadalmi Inségbizottság tegnap délben ülést tartott a városi háza közgyűlési termében. Segélyezéséről határoztak.

Az ülés megnyitása után dr. Balogh Sándor főjegyző bejelentette a bizottságnak, hogy Fáy István főispán Pest megyére történt kinevezése folytán elvesztették Fáy Istvánné szerető tevékenységét és értékes szociális munkáját. Meleg elismeréssel emlékezett meg arról a fáradságtalan munkáról, amelyet Fáy Istvánné itt a szegényekért végzett, nemcsak a bizottság keretén belül, hanem kint az életben is. Távozása érzékeny veszteséget jelentett a debreceni szociális munkára nézve.

Ezután üdvözölte Lossonczy Istvánné, a főispán nejét, aki most először jelent meg a társadalmi inségbizottság ülésén, de már korábban nagy szeretettel kapcsolódott bele a szegénysegítő munkásságba. Máris tudják, hogy nagy segítőerőt nyertek benne, mert nemcsak szerető szívét és lelkét viszi bele a szenvedők nyomorának enyhítésébe, hanem iránymutató munkáját

10. Olyan házakban, ahol van rendszeres vagy szükségóvóhely, a riasztójelzésre a lakók kötelesek az óvóhelyre lemenni és ott tartózkodni.

11. A „légvédelmi riadó” jelet a szirénák és gózkürtök hosszú, állandó jelzésű bűgással, a Nagytemplom tornyában elhelyezett harang pedig 1 percig tartó harangzóssal jelzi.

A közönségnek hazafias kötelessége, hogy az itt ismertetett és a plakátokon is annak idejében megjelenő hatósági rendelkezéseknek minden tekintetben és minden körülmények között eleget tegyen és a legnagyobb felelősséggel tanúbizonyságot.

val előljár a szenvedések enyhítése terén is.

Lossonczy Istvánné megköszönte az üdvözlést és kijelentette, hogy minden erejével igyekezik fog a szegénysegítésben közreműködni, hogy minél több szenvedő könnyét száradhassék fel.

A bizottság meleg ünneplésben részesítette Lossonczy Istvánné, a főispán nejét.

Ezután dr. Kupinszky Sándor tanácsnok, a szociális ügyosztály főnöke nagy örömmel jelentette be a bizottságnak, hogy Lossonczy István főispán Budapestén járt és nagy eredményeket vívott ki, amennyiben az eddigiektől sokkal nagyobb mennyiségű cukrot oszt-hatnak ki a rászorultak között. A kormány intézkedése következtében kiterjesztik a segítő akciót a tejellátásra is.

A bizottság nagy örömmel vette tudomásul a bejelentést és a szép eredményért Lossonczy István főispánnak hálás köszönetét fejezi ki s felkéri, hogy a jövőben is segítse a szegényeket.

Párisból szerződött Debrecenbe az új szubrett: Déghy Pici

Londonban, Párisban szerepelt nagy revükben komoly sikerrel

Vöröshajú szubrettje már régen nem volt a debreceni színtársulatnak. Az új szezonban ilyen is lesz, Déghy Pici személyében.

Kellemes, kedves, intelligens hölgy Déghy Pici. Egy kiesel világot is látott. A debreceni színházhoz egyenesen Párisból szerződött, ahol egy revü előadásában vett részt.

Remekül táncol és közben szenzációsan akrobatikáz is. A toaletti, melyeket külföldről hozott haza; a debreceni hölgyek között közzelfutás tárgyai lesznek.

A Legyen úgy, mint régen voltban mutatkozott be ő is Erzsébeten és részt kérhet abból a sikerből, melyet ezzel a darabbal aratott a társulat.

— Külföldi szerződésből jöttem haza, mert vágytam már a magyar színpad és a magyar közönség után. Hiába: mégis csak legkellemesebb az embernek anyanyelvén tanulni a szerepeket.

— Budapestén a Belvárosi Színházban kezdtem, két évig ott voltam szerződésben. Közben énekelni és táncolni tanultam és aztán, mert a pesti színpadokról majdnem száműzve van az operett: külföldre mentem szerencsét próbálni. Mondhatom nem bántam meg a kísérletet. Szerepelttem Londonban és Párisban revükben, előkelő szereplőtársakkal és megálltam a helyem.

— De mondom, mégis csak más magyar színpadon játszani. Szívesebben szerződtem a Horváth Árpád társulathoz, mert hiszen Debrecenben magas színvonalú előadásokat kíván a közönség és komoly, szép előadásokról hallottam. Fővárosi mértékkel mérve is szép kiállításokról beszélnek azok a kollégák, akik már tavaly is ott játszottak.

— En örömmel jövök Debrecenbe és hiszem a közönség is fog nekem

örülni, hogy oda kerültem. Minden igyekeztem az lesz, hogy megkedveltessem magamat, hogy a közönségnek örömet, szórakozást jelentsen, amikor színpadon vagyok.

— Hamarosan ott leszünk és megismerkedünk egymással.

A szülők is résztvettek az OTI tanonckiránduláson

Eragadtatással nyilatkoztak a látogatásról és tapasztalatakról.

Vasárnap délelőtt a szokásos OTI tanonckirándulásoknak különösen érdekes színt kölcsönözött az, hogy nagyon sok szülő is, mint meghívott, résztvett ezen a kiránduláson. Mintegy száz leány gyermek volt kint Guton, a Vásáry-menedékháznál. A leánygyermekket elkísérő szülők, akik a vezetőség engedélyével mentek ki és első alkalommal látták, hogy milyen pompás vasárnapokat szervez gyermeküknek az OTI ezekkel a kirándulásokkal a legnagyobb eragadtatással nyilatkoztak. Mint mondták, kelemesen lepte meg őket a gyönyörű hely, a egyszerű környezet, mintaszerű felülvétel.

Még a kirándulások kezdete alkalmával pályadíjat tűzött ki dr. Nagy Jenő OTI igazgató azoknak a kiránduló gyermekeknek, akik ezeknek a kirándulásoknak célját és jelentőségét legegjobb kifejtik írásban. Tizenhat írásos pályamunka érkezett be a felhívásra. Nagyon szép eredmény ez és a pályamunkák között igen sok van, mely figyelemre érdemes.

Vasárnap osztották ki a nyertesek között a pályadíjakat, — mely szerint a két legjobb pályamunka öt—öt pengőt kapott, az utának következő három jobb 2—2 pengőt, míg a többi 1—1 pengő jutalmat kapott az írásért.

Az öröm tehát fokozódott és a vezetőség ezzel a lépéssel megmutatta, hogy milyen irányban kell mozognia, mit kell tennie a nemesebb célok felé. Dr. Nagy Jenő igazgató elgondolása tehát máris termi a gyümölcsöt, már is bebizonyította, hogy szívet, tudással hozzáértéssel és nagy-nagy szeretettel ezen a téren mit lehet elérni. A magyar jövőt építette munkatársaival, tetteikkel mutatta meg, hogy minden szónál többet jelent a cselekedet és hozzáértő segítségnyújtás.

A vasárnapi kiránduláson is feleségével vett részt dr. Nagy Jenő és személyes felügyelettel gondoskodott a rend és fegyelem pontosságáról. Ott voltak még dr. Lengyel Zoltán és dr. Borossy József OTI orvosok, dr. Janicsák és dr. Répássy Imre OTI tisztviselők is és Sz. Rácz István középiskolai tanár.

A gyönyörű, lassanként őszi pompájában égő erdő még pompásabban verte vissza a csengő nótaszót, zenő kedvet és remek hangulatot. Délelőtt folyamán Répássy tisztviselő „Mit nyújt az OTI” címen értékes előadást tartott, majd felolvasták a tizenhat szép pályamunkát mely után a lányok egy-egy kedves felkötővel szép esakrot nyújtottak át a vezetőknél, akik a nyár folyamán gondoskodtak arról, hogy nekik szebb legyen a kirándulásuk és nyaruk. Végül nagy-szerű műsor zárta be a napot, melyen a következő szereplők tünnek ki: Pilibáth Erzsébet, Engi Kató, Molnár Erzsébet, Debreceni Joli, Nagy Erzsébet, Soltész Piroška, Dombi Cunei, Erdői Joli, Sztarna Margit, Dregán Ági, Tóth Anna, Szodrai Margit, Szabó Irén, Tóth Anna, Engi Piroška, Vida Ilona, Szabó Irén, Imre Julia, Boros Ilona.

A nagyszerű ebéd, pompás uzsona, remek napsütéses idő minden, de minden azt szolgálta, hogy ez a kirándulás még az eddigieket is felülmulassa.

Nagy Kató, Molnár Erzsébet nevű leányok nyerték el pályamunkáikkal az első díjat s a pályadíjnyertes munkák közlésére még visszatérünk.

Most vasárnap rendezni meg zárókirándulását az OTI.

Debrecen ifjúsága lelkesen tüntetett a revízió mellett

Követelte a Felvidék visszacsatolását, közös lengyel-magyar határt és lelkesen éljenzte Magyarország kormányzóját és nagy barátait.

15 ezer ember vett részt a nagyszabású demonstrációban

A Turul Bajtársi Egyesülettel az élén szerdán este izzó tüntetést rendezett Debrecen hazafias ifjúsága Trianon ellen, a magyar Felvidékért. A hatalmas arányú, megnyilvánulásaiban impozáns demonstráció a Kossuth uca 43. szám alatt levő Turul-vár udvarából indult el. Már hat óra tájban hatalmas oszlopokban gyülekeztek a különböző bajtársi alakulatok a Turul-vár udvarán, majd mikor az udvar zsúfolásig megtelt, a Kossuth uca sorakoztak fel. Csatlakoztak hozzájuk a debreceni középiskolák ifjai is, mikor a menet megindult a Kossuth uca felé a Piac uca felé, több mint két ezer ifjú sorakozott fel a nemzeti színnel lobogó és a Werbőczy B. E. zászlója alá. A Kossuth uca valósággal feketélt a járdán kétoldalt álló közönségtől, akik hazafias lelkesedéssel szemlélték az ifjúság mozgalmát, akik felvonultak, hogy a megeseonkított ország nevében tiltakozzanak a szégyenteljes trianoni békeszerződés ellen és igazságot követeljenek Magyarországnak.

A fiatalok mint egy szív dobbanása mozdult meg a történelmi órákban, hogy tüntessen a magyar Felvidék felszabadítása érdekében.

A Fesztich Bajtársi Egyesület tagjaival élén indult meg az impozáns menet a Kossuth uca felvonulva a Piac uca felé lelkesen tüntettek Nagy-Magyarország mellett. Egymásután harsantak fel a kiáltások ezer torkon, elementáris erővel törve fel:

— *Vesszen Trianon!*
— *Le a szovjetbérénc Csehszlovákiával!*
— *Eljen Nagy-Magyarország!*
— *Eljen a hadsereg! Eljen a lengyel-magyar közös határ!*
— *Fegyvert! Katont!*

Közben mintegy 10-15 ezer főnyire szaporodott a főúccán végig sorfalat álló közönség, akik lelkesen vettek részt az izzó demonstrációban. A menet, melynek élén a szép szál gazdászok, végén a kis középiskolások csapatai haladtak, fegyelmezett menetben haladt végig a Piac uca, a Deák Ferenc uca és a Hunyadi uca visszakanyarodva tartott a Kossuth-szobor irányába. A tömeg mindenütt megéljenzte a felvonuló ifjúságot, akiknek sorából lelkesen tört fel a kiáltás:

— *Eljen Horthy kormányzó!*
— *Eljen a Duce!*
— *Eljen Hitler!*

Az egész főúca egy nagy, hullámzó embertenger volt. Különösen a Kossuth-szobor környékét szállták meg a közönség ezrei. Itt sorakozott fel a bajtársi egyesületek és középiskolások szakaszai.

A szobornál az ifjúság félkör alakban helyezkedett el és felesendült a »Kossuth Lajos azt üsente« és »Arpád apánk ne féltsd ősi nemzeted« dal. Mikor a sorakozó véget ért, felharsant az »Imáho« vezényező és áhitatos ajakkal énekelte sokezer ember a »Magyar Hírszeker«-et. Ezután *Baukóvácz Ferenc* kerületi alvezér szavalt a szobor talpazatán a »Talpra magyar«-t, melynek esküszavait az egész tömeg utána zúgta. Majd dr. *Füsti Molnár Lajos* kerületi alvezér mondott izzó hazafiságú, gyújtó hatású beszédet arról, hogy

a hazugság uralmának 12-ik órájában, amikor a húsz éven át sajnargatott, Trianon béklyójába vert magyar nemzet talpra áll, egyetlen emberként mozdul meg mindenki, hogy véget vessen a cseh államszörnyeteg zsarnokságnak.

— A történelmi számonkérésnek e drámai idejében — mondotta Molnár Lajos kerületi alvezér — még mindig el akarják sikkasztani a magyar igazságot. *Mi nem garantálunk semmiféle csehszlovák tákolmányt, mi csak az ezeréves, Kárpátoktól övezett magyar határt garantáljuk és a közös magyar-lengyel határt. Addig, míg ez be nem következik, nem lesz béke a Dunamedencében, nem lesz béke a világon.*

— *Fegyvert! Katont! Vesszen Csehszlovákia!* — zúgta a tömeg.

— A szovjetbérénc cseheknek ki kell takarodniuk egy szálga a magyar Felvidékről — folytatta a szónok. — Évszázadokkal ezelőtt egy elődjét, Giskrát megverte egy világhírű magyar hadvezér. *Ma is van egy világhírű vezérünk, vitéz nagybányai Horthy Miklós.* (A tömeg lelkesen éljenzte a kormányzót.) Húsz év trianoni nyomorúsága után erős hadsereg keletkezett. (Éljen a hadsereg!) E sereg

mögött egy erős, militarizált magyar nemzet áll s ezzel a sereggel új esodát fogunk beírni a magyar történelembe. *Egy új ezredéves hazát alapítunk az egész világ esodálkozására.*

A nagyhatású beszéd után a Himnusz akkordjai csendültek fel ezrek ajkán s a demonstráló bajtársi csoportok a közönség lelkes éljenzése közben vonultak be a Kollégium udvarára.

Rádióközvetítés a Bika helyiségeiben

Az Arany Bika igazgatósága követendő példát nyújtott a budapesti nagy revíziós gyűlés alkalmából. Ugy a kávéházban, mint az étteremben és a sörözőben nagy hangerőségű rádiókat szereltek fel, hogy a koraisi órákban ott tartózkodó közönség végighallgathassa a hatalmas gyűlésen elhangzott gyújtó szónoklatokat. Sokszázan vettek így részt lélekben Debrecenből is a lelkes budapesti demonstrációban.

Ugyanebben az időben volt a debreceni felvonulás is, így az Arany Bika uca helyiségeiben tartózkodó közönség láthatta a debreceni demonstrációt és hallhatta egyidőben a budapesti óriási megmozdulás lefolyását.

Debrecenben ma délután újabb nagy demonstráció lesz

A Felvidék számára követelik az önrendelkezési jogot. — Ödvözlő emlékiratot intéznek Mussolini olasz miniszterelnökhez.

Debrecen társadalmi egyesületei ma, csütörtökön délután hatalmas demonstrációra készül a felvidéki magyarság önrendelkezési joga mellett és szimpátiatüntetésre készül Mussolini olasz miniszterelnök mellett, ki messzehangzó szavával követelte az önrendelkezési jogot a felvidéki magyarság számára. *Biky Gábor* vallásoktató lelkész a gyűlés szervezője, melyre meghívták valamennyi egyesületet, testületet és ezúton hívják meg Debrecen egész társadalmát. *Ma délután öt órai kezdettel a Kossuth-szobor előtt lesz a gyűlés. Biky Gábor* lelkész ismerteti a gyűlés célját és emlékiratot olvas fel, melyet Mussolini miniszterelnökhez intéznek és továbbítás céljából ünneplés keretében közölt adnak át az Olasz Kulturális Intézetben.

Az emlékirat így szól:

Nagyméltóságú Miniszterelnök Ur!

Debrecen magyar város 120 ezer lakosa és társadalmi szervezetei nevében meghatott érzésekkel és legőszintebb hálával mondunk köszönetet Nagyméltóságodnak azért a bátor nyilatkozatáért, amelyben a mi szegény, sokat szenvedett, a kereszténységért és a civilizációért sok vért áldozott s ezelőtt húsz évvel mégis megalázott és kirabolt magyar nemzetünk igazságos ügye mellett nyíltan sikraszállott. A legmagyarabb város felelete Nagyméltóságod ezen nemes tettére csak az, amit Nagyméltóságod abesszíniai hadjárata alkalmával mondott hű barátainak: A magyar nép Nagyméltóságod és a dicső olasz nemzet ezen hű, baráti tettet soha nem felejtí el és a magyar

nép nem lesz hálátlan. Mert a magyar nem tud hálátlan lenni, mint azt ezeréves történelmünk alatt sokszor bebizonyítottuk.

Isten éltesse Nagyméltóságodat és a dicső olasz népet.

Felhívás Debrecen iparostársadalmához

A magyar nemzetre sorsdöntő mai órákban minden polgára e hazának aggódó reménységgel tekint a jövő helyzet kialakulása elé. A felvidéki testvéreink és területeinknek az óhazához való visszakapcsolására a pillanat elérkezett s nekünk most kezünkkel kell kitérnünk, hogy elszakadt véreinket magunkhoz öleljük, őket közénk visszaszerezzük. Mindenki megmozdul e fenséges pillanatban, hogy érzésének, elfojtott vágyának szabad folyást engedjen s ott lesz, ahol lennie szent kötelessége. Maga az iparostársadalom sem maradhat el e nagy időben, mert elszakított övéi sorsa s ipari piac elvészése reá nézve is nagy sebet nyitott fel és sorvasztotta erejét.

Az együttérzés demonstrálása-képpen minden iparos vegyen részt a ma délutáni hazafias megmozduláson és öt órakor az Arany Bika előtt gyűlésen vegyen részt, hogy a magyar összefogás ereje impozáns módon kidomborodjék. A baráti nemzetek sorsunkról döntenek, kezüket felénk nyújtották, hogy rajtunk segítsenek: legyünk hálásak! *Az ipartestület elnöksége.*

x Szeplő, májfolt ellen Rózsa arc... doboz 1 20. Jóna és Jóna utóda Somogyi Drogéria, Kossuth uca 6.

Mindenben első a „Debreczen“

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata szeptember 18-tól szeptember 25-ig: »Kossuth«, Piac u. 26. Telefon: 29-56. — »Isteni gondviselés«, Petőfi tér és Teleki uca sarok. Telefon: 29-81. — »Csokonay«, Mester u. 43. Telefon: 10-15. — »Arpád fejedelem«, Csapóker, Jánosi u. 44.

MENTŐK TELEFONSZÁMA: 04. RENDŐRSÉGI TELEFON: 20-45.

„Dolgoztass, hogy dolgozhass“!

Messziről szólók

Irta: Fertőzugyi Elemér.

Ninesen házam, ninesen telkem. Bánat ül szívem-lelkem, Hívós harlang legény-tanyám, Szomorú az édesanyam.

Almalmban csillag vagyok, Lelkem tüzes fényben ragyog. Nem éghetek kalitkában, Babér terem a világban.

Utra indult kóbor lelkem, Hír, dicsőség vágytól telten, Otthagytam meleg tanyám, Könnyes szemű édesanyám.

Jártam fényes palotában, Dohosszágú kalodában, Békét, nyugodalmat leltem, Magasabbra vágyott telkem.

Tenger idő mult azóta, Bút kesereg minden nóta, Szikla ormán hegyes fven, Töröttszárnyú madár pihen.

x **Óvodás** gyermekek beiratása német délelőttökre, iskolásoknak délutáni nyelvtanításra Batthyány uca 16. Német Gyermekektől.

— **József Ferenc főherceg** propaganda előadásokat tart Budapestről az északi államokban. Első előadását Koppenhágában, másodikát Stockholmban tartja.

— **A Baross Gábor Kör** hála-nyilvánító távirata Mussolinihoz. A Baross Gábor Kör debreceni kerülete a következő táviratot intézte Mussolini olasz miniszterelnökhez: A történelmi időkben legjobban megesealt magyar nép lelkének boldog felszabadulását köszönheti Nagyméltóságodnak. Az egész világ számára elmondott hatalmas, nyílt és bátor beszédert soha el nem muló hálával gondolunk Nagyméltóságodra. Minden magyar érzi, hogy soha nem látott történelmi időkben élünk, mert most már tudjuk, hogy nemsokára visszakapjuk a tollunk jogtalanul elrabolt területeket. Isten adjon erőt Nagyméltóságodnak az igazságért folyó harcához. Az Országos Baross Gábor Kör Debreceni Kerületének elnöksége. Dr. Lengyel Zoltán főorvos.

x **Díjtalan angol, francia, lengyel, német, orosz román nyelvtanfolyamok** és olcsó rajztanfolyam kezdődnek október elsején az egyetem Népszerű Főiskoláján, telefon: 25-00. (.)

— **Két új falu** születik Hevesben. Az egyik falu Kalkápolna mellett a Nagyuti pusztán, a másik az ugynevezett Kisasszonytéri tanyán lesz.

ANYAKÖNYVI HIREK

Születések: Szücs Gábor földműves Nagycsere 79., leánya Julianna. Gyarmati János MÁV író, Harsányi Gusztáv ucca 18., leány Gizella. Bangó László MÁV vonatkísérő, Balogh Mihály ucca 8., fiú László. Kaufmann Herman dohánypárás, Derecske, fiú László. Montika Sándor kondás, Dombos-tanya 45., fiú Imre. Végvári László esziamiadíjester, Kuruc ucca 31., leány Mária.

Házasságkötések: Krausz László ékszerész, Budapest—Takács Erzsébet, Hatvan ucca 13. Szakács Antal földműves, Bellegelő 128.—Barbócz Zsófia Hajó ucca 22. Réti Ferenc hentesmester—Katoná Anna, István út 46. Tassy János ref. lelkész, Pocsaj—Varga Ilona, Hodászi Lukács ucca 9. Karmazin István földbirtokos, Hadházy ucca 23.—Tóth Emma orvostanhallgató, Kárdos ucca 9.

Halálozások: dr Somogyi Zoltán ny. kórházi főorvos, ref. 81 éves, Széchenyi ucca 80. szám.

Felhívás a Mansz tagjaihoz

A debreceni társadalmi egyesületek és városunk egész polgársága ma délután 5 órakor találkozik az Arany Bika szálló előtti téren, hogy teljes együttérzéssel juttassa kifejezésre mélyes hálóját Benito Mussolininak trieszti beszédében kifejezésre juttatott barátságáért. A MANSZ vezetése ezúton hívja fel erre a demonstrációra a szövetség tagjait s kéri, hogy azon mentől nagyobb számban megjelenjen szíveskedjenek.

x Zongoratanítást vállalok zeneiskolai módszerrel, Hatvan u. 21. Unitárius ház, első ajtó.

x Tanulmányutamról rengeleg újítással hazaérkeztem. Kiss Böske, Svetics, Piac ucca 43. szám.

A nyugdíjas jegyzők köszönik Mussolinit. A Tiszántúli Jegyzőnyugdíjasok Egyesülete a következő táviratot intézte Mussolini olasz miniszterelnökéhez: Nagyméltóságodat hódolattal köszöntjük, hogy a felvidéki elnyomott magyar testvéreinknek szabadságot követelt, Isten áldását kérjük nemes lelkére. Tiszántúli Jegyző Nyugdíjasok Egyesülete Debrecen.

x Tankönyvek használatlan legújabb kiadás, a legolcsóbb árban kapható. „Kultúra” antikvárium, Szent Anna u. 3. szám.

70 éves feleség és 79 éves férj közösen követték el öngyilkosságot a pécsi temetőben. Paeság Béla 79 éves nyugalmazott erdőmérnök feleségével együtt kiment a temetőbe és előbb felesége ezájába lőtt, majd magát lölte agyon. A golyók mindkettőjüket azonnal megölték. Tettüknek okául bucsulevelükben azt adták, hogy minden ismerősük meghalt s nagyon egyedül érezték magukat.

x Debrecen sz. kir. város zeneiskolájában meg folynak a pótbéiratkozások, naponta délelőtt 9—1 óráig és délután 3—5 óráig az összes tanzakokra. Bővebb felvilágosítás a hirdményeken és a zeneiskola titkri hivatalában nyerhetők, naponta délelőtt 9—1 óráig és délután 3—5 óráig Vár ucca 1., telefon : 33-96.

Szobrot kapnak a világháboruban elesett magyar orvosok. Az emlékmű pályázatra 50 pályamű érkezett be és zsüri dönt, hogy melyik művész nyeri a 40.000 pengős pályadíjat. A zsüri elnöke Verébely professzor lesz.

Családi értesítések:

B. Kiss Erzsike

és

Elekes Pál

ma fél 12 órakor tartják egybekelési ünnepélyüket a törökszentmiklósi református templomban. (Minden külön értesítés helyett).

— Aranyérről és béldugulásnál, valamint az ezekkel járó derékfájás, mellszorulás, szívdobogás és szédülési rohamok esetén reggelente egy-egy pohár természetes **Ferenc József** keserűviz csakhamar kellemes megkönnyebbülést eredményez. Kérdezze meg orvosát.

— Szeptember 29-én rendes közgyűlést tart a város törvényhatósági bizottsága. Ebben a hónapban Debrecen város törvényhatósági kisgyűlése, másnap, szeptember 29-én pedig a törvényhatósági bizottság rendes közgyűlést tart. Ezen tárgyalják a város 1939. évi költségvetését is és betöltenek négy tisztviselői állást.

— Október 1-én osztják ki a sokgyermekes anyák közt a jutalmakat. Debrecenben is megjutalmazták a sokgyermekes anyákat. Az ünnepély október 1-én lesz a régi Bábaképző épületében. Összesen 44 anyát jutalmaznak meg fejérenként 50 pengővel, még pedig úgy, hogy 10 pengőt készpénzben, 40 pengőt pedig utalványban kapnak, hogy a legfontosabb élelmiszereket és ruházati anyagokat megvehessék. A kiosztás ünnepélyes keretek között történik, a Társadalmi Segítő Bizottság tagjai jelenlétében. Értesülésünk szerint Uray Sándor h. püspök is megjelenik az ünnepélyen és beszédet intéz a jutalmazott anyákhoz.

— A Szent Erzsébet Egyesület kéri tagjait, hogy csütörtökön, 22-én délután délután fél 6-kor minél nagyobb számban jelenjenek meg az első összejövetelen, hol egy eszébe kávé mellett bucsuztatjuk a távozó kedves titkárunkat, dr **Ferschin** Emilnét, valamint a vigalmi bizottság egyik buzgó tagját, **Botos Mihály**néét. A tárgysorozat kiemelkedő pontja dr **Hanzóly Lajos** előadása nyári külföldi utjáról. (:)

— Krokodilskalánddal ültette fel a szegedi strandolót egy furgangos tréfaesimáló. Valaki betelefonált a strandfürdőbe, hogy a Medrano cirkusz krokodilját kivitték Tápé alá a Tiszába fürödni. A krokodilusok elépték láncukat és óriási gyorsasággal úsznak a strandfürdő felé. A következő pillanatban végig süvöltött a strandon a vészkiáltás, hogy mindenki jöjjön ki a vízből, mert krokodilusok közelednek. Kimondhatatlan pánik követte a felszólítást. A krokodilusoknak azonban híre-hamva sem volt s később a közönség is jól mulatott a sikerült tréfán.

— Óriási-esillagot fedeztek fel. Csillagászati körökben nagy érdeklődésre, figyelik azt a hírt, hogy a kaliforniai Monte Palomar obszervatóriumában végzett megfigyelések alkalmával, **Zwick Frigyes** dr, bécsi származású asztrológus óriáscsillagot fedezett fel, amelynek fényereje állítólag még a napét is meghaladja. Az a feltevés, hogy az új óriási-csillag idegen naprendszerhez tartozik és nem sorozható az eddig ismert bolygók közé.

— Gázal megölte magát Schiffer Miklós budapesti építész 47 éves elvált felesége. Konyhájában holtan találták rá. A hatóságok igyekeznek tisztázni a jó anyagi helyzetben élő uriaszony öngyilkosságának hátterét.

Esti kereskedelmi tanfolyam

nyílik meg, szaktanárok vezetése mellett. Tantárgyak lesznek: könyvvitel, levelezés, kereskedelmi számtan, gépírás, gyorsírás. Tandíj mérsékelt, időtartama hat hónap. A tanfolyam hallgatója lehet mindkét nemű 15 évet betöltött ifjú, aki legalább hat elemi, 3—4 p olgárit, vagy 3 tanoucosztályt végzett. Érdeklődni lehet a női felsőkereskedelmi iskolában, Kálvin tér 2., délután 3—5 órák között.

— Nápolyi parasztek megtalálták a Zog királynak küldött, lezuhant ékszeret. Nápolyban letartóztattak két embert, akiket azzal vádolnak, hogy olesó áron mintegy ötmillió árú ékszeret vásároltak össze a nápolykörnyéki parasztoktól. A parasztek az ékszeret annak a helynek a közelében találták, ahol áprilisban lezuhant az albán királyi pár esküvőjén résztvevő vendégeket szállító repülőgép. A repülőszerecséltenségnek 19 halálos áldozata volt. Ezen a repülőgépen szállították vissza Franciaországba azokat az ékszereteket, amelyeket egy párisi ékszerész küldött Zog királynak, hogy azokból válassza ki a nászajándékát.

— Az európaiak nem éppen kellemes életéről és a benszülöttek furcsa szokásairól közöl érdekes, a képek egész sorával illusztrált cikket a Tolnai Világlapja új száma.

— Sikerült mesterséges rádiómot előállítani a cambridgei egyetem laboratóriumában. A magyar főváros is számított arra, hogy a rádiummal való gyógyításról átterhetnek a mesterséges rádiummal való kezelésre s ezért Budapest elhatározta, hogy elhalasztja a tervbevetett 3200 miligramm rádium megvételét a belga Katanga cégtől.

— Levágta haragosa orrát Kerec Pál dunaszentgyörgyi lakos. Összeveszett szomszédasszonyával Somogyi Pálnéval s odaugorva az asszonyhoz, zselkésével lemetszett orrából egy darabot. Keréca esendőség őrizetbe vette.

— Vasuti szerencsétlenség történt Amerikában Tortuga mellett. Egy teljes gyorsasággal robogó expresszvonat összeütközött egy személyvonattal. 11 utas halt meg és a sebesültek száma 96.

— Barnum a 20-ik század cirkuszkirálya, önéletrajzában bevallotta, hogy világhírnevét elsősorban a reklámnak köszönheti. Ő mondotta először, hogy mindenkinek, akinek eladnivalója van, szüksége van reklámra. Barnum megállapítása ma szászorosan érvényes. A reklám tudományának népszerűsítését szolgálja a **Reklámélet,** Balogh Sándor künön szaklapja. Budapest, V. Szent István körút 9. szám.

— Holttestet fogtak ki a Dunából Ercsi határában. A 30 év körüli ismeretlen nő teste tíz napja lehetett a vízben s nyakán, derekán és lábán kötélhurok volt. Megindult a nyomozás, hogy öngyilkosság, vagy gyilkosság történt-e?

— A magyar öltözködési mozgalom országos bizottsága, vitéz dr Keresztes Fischer Ferenc és dr Ferenczy Ferenc miniszteri osztálytanácsos ügyelnök útján felhívással fordul a magyar társadalomhoz. Ugy kifélé, mint befelé jelét kell adni annak, hogy vagyunk, élünk és hogy lenni és élni akarunk. Ezekben a sorsdöntő napokban öltönn magára a magyar társadalom minden igaz tagja magyar-rubát, mely ezer éven át mindig jelképe volt a magyar öntudatnak, avagy ékesítse ruháját megszentelt színeinkkel és tűzze fel a nemzetszínű szalagot.

— Egy világhírő magyar színész emlényeiről rendkívül érdekes képekkel illusztrált cikket közöl a Délbáb új száma.

Gyászrovat

Fényes Margit életének 16-ik évében elhunyt. Temetése ma délután négy órakor lesz a Köztemető 2. A) ravatalozó terméből. Lakás: Nyírfihálydi. Temetését Bartha temetkezési vállalata végzi, püspöki palota.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon kedves rokonainknak, barátainknak, ismerőseinknek, kik szeretett férjem, s gyermekünk, testvérünk, néhai ifjú polgár Kiss János elhunytával nagy bánatunkban résztvevél voltak, ravatalára, koszorút, virágot helyeztek, temetésén megjelentek, ezúton mondunk köszönetet. **Gyászoló család.**

Id. Sós István 62 éves korában elhunyt. Temetése pénteken délután négy órakor lesz a köztemető 2 A) ravatalozó teremből, református szertartással. Lakása: Rothermere ucca 39. szám. Pusztai temetkezési intézet.

— Szénné égett két gyerek. Kettős halálos gyermektragédia történt a szabolesmegeyi Ujj község határában levő Papoktanyán. Mikula János és Liskó István négyéves gyermekek a konyhából magukkal vitt gyufával játszadoztak. A gyufa lánggalobbant és a faépület, ahol a gyermekek tartózkodtak, pillanatok alatt lángba borult. Mire a tüzet eloltották, már csak a két gyermek megszenesedett holttestét találták meg.

— Az ipartestület ezúton közli tagjaival, hogy az ipartestület alelnöke minden hétköznap délelőtt 11-12 óráig tartják fogadó óráikat espedig a pártalan napokon Pataky József alelnök míg a páros napokon Szendrey Sándor alelnök. Az asztalos-szakosztály ma este hét órakor jelölő ülést tart.

FILM

Hungária filmszínház:

Préda

A Hungária mozgó tegnap francia filmet mutatott be. A monoton indulású film vége izgalommal pótolja az első unalmas perceket. Az erotika, az emberi aljasság motiválják a filmet. Valóban csak felnőtteknek való. Három nem szép, de annál nagyszerűbben játszó főszereplő vízi, a darabot. Jan Max, Jeanne Boitel és Jan Galand. Minden gondolatukat nem is annyira szavakkal, mint arcmimikával és mozdulatokkal fejezik ki és jutatták érvényre.

A kisérő műsor felét már láttuk az előző filmnél, ellenben a Szent István jubileumi ünnepségekről felvett film lélekemelően szép.

Közgazdaság

TERMÉNYTÖZSDE.

A búza 5—10 fillérrel javult.
Búza tiszavidéki 77 kg 20.25—20.35
78 kg 20.45—20.55, 79 kg 20.65—20.75
80 kg 20.75—20.85. — Felsőtisza
77 kg 20.15—20.35 78 kg 20.35—20.55
79 kg 20.55—20.75, 80 kg 20.65—20.85
rozs pestvidéki 15.10—15.20, rozs más
15.20—15.35, takarmányárpa első
rendű 17.40—17.60, középmínőségű
17.15—17.40, sörárpa kiváló 18.50—
19.25, prima 18.00—18.50, zab első
rendű 17.45—17.70, középmínőségű
17.30—17.40, tengeri 19.50—19.60,
korpa 13.25—13.50, 8-as liszt 15.25—
15.50 pengő mázsánként.

SERTÉSVÁSÁR.

A tegnapi ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak összesen 2506 darab sertést. Vásári állományból angol hússertés felhajtás 546 darab volt. A vásár irányzata lanya. Uradalmi zsirsertés páronként 340 kilón felül 115—116 f., 340 kilón alul 111—114 fillér, szedett sertés II. 100—102 fillér, III. 90—95 fillér, exportzsír márkázott 168 fillér.

Sporthíradó

A DEBRECZEN sporthírszolgálatát jelenti:

A Boeskaik—Salgótarjáni SE debreceni mérkőzést dr. Juhász Attila vezeti. A DVSC—Mezőtúri AFC NBB mérkőzés játékvezetője Emődi-Emerling Rezső lesz, szegedi játékvezető. Ő vezette a nyáron Debrecenben a DVSC—Hatvani Vasutas TE vasutasbajnoki mérkőzést — igen gyengén. Sok baja lesz vele vasárnap a DVSC-nek, ha csak eddig meg nem tanult bíraskodni. A többi NBB mérkőzés játékvezetője: szombaton Szürketaxi—Nemzeti Véber. Elektromos—Kispeszt: Herzka. vasárnap Ferencváros—Hungária rangadó: Szigeti. Phöbus—Budafok: Majorszky. Szolnokon Szolnoki MAV—Újpest: Boronkay. Szegeden Szeged—Zugló: Gombos. — A Boeskaik—SSE határbírói Farkas Iván és Szántó Zoltán lesznek.

Salgótarján nagyban készül a Boeskaik elleni mérkőzésre. Barabás kapus megsérült a Kispesti mérkőzésen, eltört az ujjja, utódját most keresik. A többi sérült viszont felgyógyult. — Fűves pályán tartotta az edzést a SSE, hogy hozzászokjon a Stadion fűves talajához.

Október 15-én lesz Pesten a Magyar Labdarúgók Szövetsége közgyűlése, amelyen a tisztújítást is megejtik.

Az országos elnökségbe jelölték Ferenczy Károlyt, a Keleti LASz elnökét is, akivel értékes munkást nyer az MLSz. Országos társelnök lesz Mailinger Béla az NB részéről, Berta Sándor a BLASz. Holló Zoltán a közép LASz részéről. Feltűnő, hogy Nádás Ödön és Zsarnóczay kimaradt az elnökségből a jelöltek közül. A régiak közül kiesik Erdély Ernő nyugat és Kovács Mihály Kőszeg is, úgyszintén Mattyasovszky Kálmán észak is.

Toldi mégis... A Slávia elleni vereség és Toldi minősíthetetlen viselkedése után nagyhangon bejelentette a Ferencváros vezetősége: Toldit pedig nem játszattuk, hanem ideggyógyintézetbe szállítottuk, hogy kipihenje magát. Vasárnap az örök rivális, a Hungária ellen játszik a Fradi s máris felbukkan a hír: talán Toldi is játszani fog s ismerve a játékvezetői kar tehetetlen gyengeségét, továbbra is fog fenyegetkedni Toldi.

A Boeskaik csütörtöki edzését a Stadionban tartotta. A DEAC volt az edzőpartner. A Boeskaik-ból hiányzott Nádás, Hajdú, Janzsó, akik szolgálatuk miatt nem jöhettek ki. Így állt fel a Boeskaik: Kertes, Veress, Elek, Palotás, Pocsai, Békési, Markos, Pásztói Horváth, Takács, Orosz. Később Vöröss védett, majd Csokai is beállott. A Boeskaik elég gyengén mozgott, talán Takács vált ki egyedül és türelmet volt Békési, Markos, jól védett Kertes. A vasárnapi csapat még bizonytalan, Kertes, a háttérdek Nádás, Palotás, Janzsó közül kerülnek ki.

A PALÁNKAI VADLUDAK REGÉNY

IRTA: SZEKULA JENŐ

— 17. közlemény —

Az albinó nem tudta, hogy a nábob pipafüstje fojtogatja-e anynyira a torkát, vagy pedig a saját havannája köhögteti meg.

Sokáig némán füstöltek. Egyik sem zavarta beszéddel a másikat. A paraszt nagyúr Damjanich képét bámulta a falon, mintha most látná azt először életében. Az albinó pedig újra megcsodálta az életnagyságban kifestett nagyvilági dáma olajfestményét. S magában megállapította, hogy díszretére válik az ismeretlen művészek, olyan, akár egy nagyszerűen sikerült Renoir-festmény.

S újra tünődni kezdett azon, hogy a szépasszony képét minek díszítették fel gyászfekete és piros-lehér-zöld színű szalagokkal.

A nábob észrevette, hogy a képet nézi.

— A feleségem — mondotta. — Szép asszony lehetett.

— Még most is szép — mormogta a hatalmas paraszt.

Elhallgatott... a pipaszopókát pupogatta, mert elmaradt a füst.

— Elváltunk — mormogta kurtán.

— De miért?

Sokáig nem kapott választ. A nábob nem akart rosszat mondani a szép nőre, aki nála húsz esztendővel fiatalabb... és pusztította a vagyont, mint valami eszelős gyermek, mert azt még mindig tisztelte a nőben, hogy legkedvesebb lányának, az Elzának az édesanyja. S a saját hibáját sem akarta meggyóntni az idegennek.

— Nem szerettek egymást? — faggatta az albinó.

Hatalmas sóhaj.

— Egy keveset talán még mindig szeretem.

— Hát akkor?

— Nem illettünk mi a közös

hámba — volt a kurta válasz. Újabb kísérteties csönd. A nábob megtömködi a pipáját. Ábrázata megkomolyodott.

— Valami baj mindig akad — dohogta. — Az angol juhok megbetegedtek... most meg az Elza vésszes állapotba ijesztget.

Az orvos örült, hogy hall valamit a nagy betegről, akihez késő éjszaka sürgősen hívták a pusztára. S akit mostanáig meg sem mutattak neki.

— Mi baja van Elza kisasszonynak? — kérdezte az albinó.

Gyóko szája idegesen megrándult, mint ahogyan a szárazra vetődött harscsa kapkod az élet után. Eleven hang nem zött ki a torkán.

— A tüdeje van megtámadva? — faggatta a fiatal orvos.

Csak rázta nagy és erősen kopaszodó fejét.

— Vagy a szíve?

— Inkább a szíve! — nyögött föl a milliomos paraszt.

— Szervi szívbeteg? — Vagy talán a sport ártott meg neki?

Újabb hallgatás. Mintha külön-külön harapófogóval kellene kihúzni minden egyes szót.

— A baj nála inkább lelki zavarban nyilatkozik — vallotta be.

— Nem értem.

A nábob úgy nézett az albinóra, mint aki csodálkozik, hogy ilyen együgyű és nehéz felfogású ember, hogyan szerezhetette meg az orvosi diplomát az egyetemen.

— A lányom szerelembe esett! — hördült föl őszinte és szilaj keserűséggel, mintha arról volna szó, hogy megkapta a pestist, vagy ágyba döntötte a kolera-járvány.

(Folyt. köv.)

Irodai szaktanfolyam a Naményi Gyorsíróiskolában

A Naményi Gyorsíró, Gépíróiskolában „Irodai Szaktanfolyam” kezdődik. Állásba menőknek gyorsított kiképzés. Tanfolyam után államvizsga, állami hivatalokra is képesítő államnévelés bizonyítvány. (Eddig 154 bizonyítványt adott ki az iskola s a végzetket majdnem valamennyien állásban vannak!) Vidékről bejárónak 85 százalékos vasúti tanulók kedvezmény. (Rákóczi u. 17.)

Hirdetmény. A városi adóhivatal értesíti a város területén italmérsi engedéllyel bíró adózókat, hogy az 1939—41. évi 3 éves kivétési időszakra szóló italmérsi illeték kivétel alapjául szolgáló italforgalmi adatok 1938. szeptember hó 19. napjától 1938. szeptember hó 26. napjáig bezárólag közszemlére tették. A közszemlére kitett összeírás jegyzék a délelőtti hivatalos órák alatt (8 órától 2 óráig) megtekinthető a városi adóhivatal fogyasztási adó osztályában földszint, kapubejárattal szemben, 51—52. sz. szoba.) A közszemlére ki-

telt összeírás jegyzékben feltüntetett italforgalmi adatok vonatkozó esetleges észrevételek bélyegmentesen a m. kir. pénzügyigazgatósághoz címzett beadványban a városi adóhivatal iktatójában legkésőbb 1938. évi szeptember hó 20. napjáig feltétlenül beadandók, mert a feltüntetett határidőn túl beadott észrevételek figyelembe nem vétetnek. Debrecen, 1938. szeptember 20. Városi adóhivatal.

GÉPLEIRÁS HURAY, I: 17-93
MÁSOLÁS

Hirdetmény.

A földművelésügyi miniszterium f. évi október hó harmadikán Budapesten a Tattersalban nyolcvanhar darab herélt és kanca lovat elárverez.

Méntelepparancsnokság.

HAJFFESTES? DAUER? KÖZMETIKA? Bizalommal keresse fel Debrecen legrégebbi szaküzletét. KOMAROMINE, Bika-bérház, — telefon: 19-56.

APRÓHIRDETESEK

Levelezés

Harmineas
korrekt úriú csinos, intelligens keresztény nőnek, ki-kiszámolóján, szórakozó partnere lenne. Levelet „Házasság kizárva” jellegre péntek estig a kiadóhivatalba kérek. 835

Alkalmazást nyer férfi

Kereskedősegédek
elárúitónók, cipőkereskedelmi jártassággal frásbeli ajánlatukat küldjék „Jövő” jellegre a kiadóba. 506

Gyakornokot
keresünk fizetéssel. — Ugyanott állami és városi nyugdíjasok taggyűjtéssel biztos mellékkeresetre tehetnek szert. Fonciére Általános Biztosító Intézet. Ferenc József út 58. 849

18—20 éves
ügyes, megbízható fiút kifizetésre felvesz a 10-kaji Borozó, Hatvan u. 1. szám. 810

Fodrászsegéd
jó munkás, állandó munkára és egy tanuló leány felvétetik, Rákóczi ucca 41. 887

Kertmunkást
és munkásleányt, vagy asszonyt felvesz kertészet, Budai Ézsaiás u. 37. szám. 886

Kifutófiút,
vagy tanuló felvesz Szabó fűszerüzlet, — Szent Anna ucca 55. 889

Kerékgyártó-
segédet állandó munkára felveszek, Bethlen ucca 8. szám. 883

Lakást adok

gyermektelen házaspárnak, házi munkáért Ugyanott egy jókarban levő prézlidaráló eladó Bornemisza ucca 13. 878

Üzletszervezőket
fix és jutalékra keres könyvkiadó. Kemény, Rothermere ucca 29 sz. délelőtt 9 óráig és délután 6—7-ig. 873

Kifutót
felveszünk, Fáy, Piac ucca 71. II. 872

Arany János ucca
2. szám alá viceházmester azonnal felvétetik, lehetőleg suszter.

Sofőr,
nőtlen, vagy nős, ki inas is lenne, kerestetik Pataky, Péterfia 53. 860

Alkalmazást nyer nő

Egy
hölgyfodrászkisasszony azonnal beléphet, Hatvan ucca 1. 888

Ügyvédt
iroda, gyakorlott gépírónt keres, dr Halász, Piac ucca 41. 884

Fodrász-
tanulónak leányt, vagy fiút felveszek, Horgonyi, Szoboszlói út 4. 877

Kifutóleányt,
felvesz Kemény. — Rothermere ucca 29. délelőtt 9 óráig és délután 6—7 óráig. 873

Filepapucs
fonásához értő munkásnők, jó fizetéssel, állandó munkára felvétetnek. Kezdeket betanítok. Berger, Batthyány ucca 1. szám. 871

Háztartási alkalmazott

Szakácsnőt vidékre,
csak hosszú bizonyítvánnyal bíró felveszek Jelentkezés lapunk kiadóhivatalában. 35

Jómegjelenésű
zsidószakácsnő, budapesti úri házhoz felvétetik. Jelentkezzen Weisznál, Nyomatató u. 20. szám. 789 10. 4.

Megbízható
tisztviselés bejárónő felvétetik, Bethlen ucca 59. szám. 881

Bejárónőt
azonnalra felveszek, Széchenyi ucca 43. 892

Minden-
főzőnő, egészséges egyszerű, 40—45 éveset, azonnal felveszek. — Használt biciklit vennék, színházi átjáró, trafik. Jelentkezés 11 órakor. 858

Tanyasi
magánosnő, jól főző háztartásnőt keres. — Feltételeket „Azonnal” jellegre a kiadóba. 857

Bejáróleány
fiatal, felvétetik, Széchenyi ucca 14. szám. első ajtó. 859

Bejárónő
főzni tudó, jelentkezők, Gelbmann, Simonffy ucca 13. 893

Ajánlat

Ciánózlasson
bizalommal a „Csala” ciánózó vállalattal, Rákóczi ucca 9. sz. telefon: 14-27 1650 10. 1.

Butort,
varrógépet, minden ingóságot veszek, eladok. Hívásra házhoz megyek Medgyesi, Csapó 49. 836 VIII. 28.—IX. 28

Gyermek harisnyák és pizsámok nagy választékban olcsó árban
a Fischer boltban
Teleki u. 73.

Kalapudonságok
nagy választékban. — „Arany”-nál. Alakítás modell után 1 pengő. Sas uca 4. 1111 9. 30

Ciánosási vállalat. Varga uca 10. Szűcs Imre és Szűcs Imréné. 1264 10. 1.

Poloskairtást
ciángázzal, lakások át- vizsgálását felősséggel végzi. Kiss, Kigyó uca 5. szám. 1950 10. 8

Csapó u. 14.
szám alatt levő festék- aruüzletet Sas u. 1. sz. alá helyeztem át, ahol továbbra is készséggel állok szolgálatokra. — Váduvarv Lajos. 52+

Takarékthelyek
készen kaphatók. Javítását ha nem süt, füstöl, javítom, felősséggel. Nagy István, Széchenyi uca 6. 500 10. 17.

Bőrkabátfestés,
cipő, retikül, stb. villanygéppel fest Nagy Károly, Batthyány u. 10. szám. 498 10. 17

**Varrógép-
köleszés, vétel, csere,
eladás.** Minden varró-
géphez alkatrész kapható. Javítások jótállással. Eisenberger, Csapó uca 101. szám. 55+

Sempertnova
nemes homlokzati vakolat anyag kapható a Debreceni Műgyár t-nál. 272+

Lela
zománcozott asztal-
tűzhelyek, szénkály-
hák raktáron. Fel-
ősséggel készít és
szakszerűen javít
zománcozott asztal-
tűzhelyekt. Csapó u.
87. sz. 118+

Sodronyágybetétek
drótkerítések, vaságyak
mosdók, kályhavédők s
lábtörők készülnék Ot-
tónál, Rákóczi uca 13.
283+

**Arnheim-
pépszekrény** előnyo-
sen kapható. Metekint-
hető: Müller szállító-
nál. 879

Kereslet

Veszek
használt bútort, padlás
és pincelomot. Hívásra
jövök. Andrászkó Csapó
uca 16., telefon: 32-11
1996 +

Elelmiszer ital

Teljes tejet,
napi 30—40 litert, kora
reggeli szállításra kere-
sek. Kigyó uca 53. 819

Oktatás

Ötven fillér
egy óra angol, olasz, s
német nyelvtanfolya-
mamon. Piac uca 49.,
szerkesztőség. 1915 9. 25

Bútor

Dióhálók,
kombinált szekrények,
rekamiék, ebédlők, író-
asztalok, hármasszek-
rények, asztalok, szé-
kek, jégszekrények,
konyhabútorok olcsón:
Bütormagazin, Széche-
nyi u. 6. szám. 50+

Hálók,
ebédlők, irodaberende-
zések, konyhák, vil-
lanymotorok, rekamiék,
különböző bútorok el-
adása. Dégenfeld tér 6.
62+

Egy modern
teleháló és konyhabe-
rendezés, elköltözés
miatt, sürgősen eladó.
Diószegi út 22. A. 855

Tüzelő anyagok

Katonatisztek,
altisztek, tűzifát, sze-
net legolcsóbban kaphatnak Vágó tűzifake-
reskedésben, Margit-
fürdőnél, telefon 10-24
1169 vv.

Télire,
kösznet, lát, most sze-
rezen be legolcsóbban
kapható Grünfeldnél,
Hatvan uca 21., tele-
fon: 29-82. 374 10. 14

Üzlet, műhely raktárhelyiség

Kiadó
Hatvan uca 29. alatt
egy saroküzlethelyiség.
Dr. Farkas ügyvéd. —
Arany János uca 2. 882

Kiadó
két göré, 900 mm ten-
gerire, közel a tengeri-
piachoz. Cím a kiadó-
ban. 874

Kiadó lakás egyszobás

Téli nyári
lakásnak alkalmas, er-
kélyes szobából, fürdő-
szoba, konyhából, elő-
szobából álló II emeleti
lakás, Simonyi út 6. sz.
havi ötven pengőért
azonnalra, vagy novem-
ber elsejére kiadó. Ér-
tekezni lehet délelőtt
11 órától délután 4-ig.
823

Udvarra nyíló
szoba kiadó magános-
nak. Szép filodendron
eladó. Faragó uca 15.
880

Kiadó lakás nagyobb

Négyszoba,
hallos úri lakás, nove-
bertől kiadó Batthyány
uca 13. 868

5 szobás
uccai lakás Kossuth
u. 45. november eset-
leg októbertől kiadó.
Megnézhető 11—12
között. 119+

Hatszobás,
hallos, mellékhelyisé-
gekkel, összkomforttal
bíró lakás, november
elsejére kiadó. József
kir. herceg uca 32.
638

Butorozott szoba

Butorozott
szoba különbejáratu,
fürdőszobahasználattal,
1 esetleg 2 hivatalnok-
nőnek, vagy egyetemi
hallgatónőnek, kertés
villában, esetleg ellátás-
sal kiadó. Domokos La-
jos u. 6. sz. 566

Butorozott
szoba, konyhával, elő-
szobával, spájjal, ket-
tőnek is. Meszena uca
7. szám. 890

Butorozott
udvari szoba, október-
re, magánosnak húsz
pengőért kiadó. Nap u.
10. szám. 876

Csinosan
butorozott központi fű-
téses uccai szoba kladó
Svetits bérház, első
lépcsőház III. em. 2.
862

Ingóság eladás

Bontásból
kikerült jó minőségű
tégla, ikerablak, kira-
kati portálé, vasrács-
kapu, vasrácsok, vasge-
rendák, faanyagok mű
kölépesők, vasajtók, s
vasablakok nagyon ol-
csón eladók, hitelbanki
építkezésnél. 460 10. 16

Bontásból
erős nagy kapu, gerend-
ák, lécek, deszkák el-
adók. Ugyanannan tör-
melék és jó föld ingyen
elhordható. Tanító u.
18. szám. vv.

Jókarban
levő komplett fűszer-
berendezés olcsón el-
adó. Hatvan uca 39.
878

Eladó
deszka és melegágyi
ablakok, Vasgeregben u.
3. szám. 867

Üzleti
szekrények és asztalok
eladók. Széchenyi uca
14. szám. 859

Vegyés

Nagytemplomban
női ülés, elsősorban ki-
adó. Révi, Nyugati u. 2.
864

Grafológusnő
múlt, jelen, jövőről fel-
világosít. Fogad: Szé-
chenyi uca 43. 865

Gazdasági eszközök

Boreshordó,
új és használt minden
nagyágban és mennyi-
ben. A+

ségben kapható báró
Győrffy hordógyártási
telepén, Nap u. 4. Javít-
ások gyorsan készül-
nek. Szőlőprés eladó.
Telefon: 12—83. 147 +

Eladó házhely

Házhelyek
a Hid uca 14. szám
alatt, továbbá 7 szo-
bás ház a közismert
Bagolyvár vendéglő-
vel eladók. v. v.

Házhelyek,
beállított termő gyü-
mölcsös eladók. —
Sesztina uca 4. (Kis-
állomás mellett).
818 10. 6.

Villatelek
egyetemi sportpályával
szemben, aszfaltos út
mentén kedvező felté-
telekkel eladó. Közelebbi
felvilágosítást a Köles-
nös Segélyző Egylet ad.
Kossuth u. 8. 104+

Három pengő
a ritka alkalmi ára a
Sámsoni kövesüttől egy
perenyire levő Apponyi
uca 48. számú ház-
hely négyszögletének.
Ára kedvező részletek-
ben is fizethető. 2+

Eladó ház

Eladó házak.
Az itt hirdettelt házak
sürgősen eladók, nagy-
yon olcsóért, kedvező
fizetési feltételekkel.
Dobánygyárral szem-
ben, adómentes három-
szobás, sertéshizlálóval
bankteher átvállalható.
Ugyanott 300 négyszög-
öles telek, nagyon ol-
csóért megvehető.

Böszörményi úton
kettőszobás, adómentes
Faksz-ház, szép gyü-
mölcsös, elköltözés
miatt, nagyon olcsón
teherrel megvehető.

Percecs uccán jó kis
családi ház, ára ötezer
pengő.

Maróthy uccán több-
lakásos ház, bankte-
herrel.

Nyilas-telep, Emerik,
uccában kettő szoba, s
konyhás, nagy termő
gyümölcsös, ára há-
romezer pengő.

**PATAY IRODA, Csa-
pó uca 40. szám.**
Alkalmi vétel
kedvező áron eladó 133
négyszögöles telken há-
rom egyszoba konyhás
és két egyszobás lakás-
sál bíró ház. Havi bér-
jövödelme 56 pengő. —
Cím a kiadóban. A+

Jól jövedelmező ház
remek feltételek mellett
eladó. Havi 111 pengő
hoz, mert 1 kétszobás,
3 egyszobás konyhás
lakás és 1 üzlethelyi-
ség, van bérbeadva. Cím
a kiadóban. A+

Jó vétel
A Salétrom utcán 115
négyszögöles telkes ház
havi 54 P bérjövöde-
lemmel eladó. 2 egy-
szoba, konyhás és 1
egyszoba konyhás la-
kás, 2 pincehelyiségből
áll. Nem sok pénzzel át-
vehető. Cím a kiadó-
ban. A+

Eladó
ház a város szívében 4
lakással, mindegyikhez
fürdőszoba, évi 4000 P
bérjövödelmmel - 366
négyszögöl területen.
Szép virágskert, ötven
darab termő gyümölcs-
fa, baromfiudvar, sem-
pernova front. Első-
rendű tőkebefektetés,
Rákóczi uca 35. szám.
Értekezni 2-ik lépcső, a
tulajdonosnál. 101+

Vargakertben
kötő vétellehetőség
nyílt egy most renovált
házra. A lakbérből a
ház ára kifizethető,
mert 2 kétszobás és 6
egyszobás lakásban bér-
lők laknak. Most havi
97 pengőt fizetnek. Jó
feltételek mellett a ház
azonnal átvehető. Cím
a kiadóban. A+

Takáros
kertségi ház, nagyon
olcsón megvehető a
Bozzai telepen. 384
négyszögöles telek, 2
egyszoba konyhás lakás
és 1 egyszoba konyhás
lakás van benne. Kévs
pénzzel átvehető. Cím a
kiadóban. A+

Ilyen esodavéttel
még nem hallott! Nem
egészen két év alatt ön-
magát kifizeti egy most
renovált ház. Havi bér-
jövödelme 290 pengő.
Van benne 2 három-
szobás és 5 egyszobás
lakás. Háromezer pen-
gővel átvehető. Ügynö-
kők kizárva. Cím a ki-
adóban. A+

Homokkertben
119 négyszögöles tel-
ken 3 egyszobás és 1
egyszobás lakás van.
Most havi 30 pengőt
hoz. Alkalmi áron át-
vehető, kevés pénz kell
hozzá. Cím a kiadó-
hivatal megmondja. A+

Valóságos kúriát
szerez könnyűszerrel a
Hétvezér uccában. A
47. számú ház hosszú
tornácával, több rend-
béli lakásával, kamrák-
kal, istállóval, két szí-
vattyús kújjával, na-
gyon szép konyhakert-
jével sok kényelmet biz-
tosít. Telke 700 öl. Utol-
só ára 7800 pengő, lak-
bérlekötéssel részletek-
ben is fizethető, min-
den nehézség nélkül. 4+

Eladó
villamos végállomás-
nál gazdáknek is na-
gyon alkalmas ház
telek, 2 szoba, kony-
ha, kamara, 2 istálló,
göré, egy nagy szé-
nás szín deszkából.
Az épületek téglából,
eseréppel fedve, jó-
vizű kut. Az egész
ára 3500 pengő. Rész-
letre is megvehető.
Kévs pénz esetén en-
gedmény. Bihari u.
4. sz. 105+

Kötő jövedelmet hoz
158 négyszögöles tel-
ken fekvő ház, 2 há-
romszobás lakásból áll,
most renoválták, ha-
vonként 172 pengő bért
hoz. Kedvező feltételek
mellett szabad kézből
eladó. Cím a kiadó-
ban. A+

Üzletes ház,
forgalmas helyen, a Ki-
rály Ferenc uca 7. sz.
alatt. A telek 320 négy-
szögöles, három lak-
osztállyal. Ára: 4500
pengő. Kedvező fizetési
feltételekkel esetleg
lakbérlekötéssel. 8+

Magas kamatnak
megfelelő jövedelmet
hoz a Hatvan utcán egy
eladó modern ház. 591
négyszögöles telek, 1
négyszobás, 4 három-
szobás, 7 kétszobás, 7
egyszoba konyhás la-
kás és 3 üzlethelyiség
van benne. Havi bérjő-
vödelme 909 pengő. Jó
feltételek mellett meg-
vehető. Cím a kiadóhi-
vatalban. A+

Nagy jövedelmű
ház eladó a Vendég
u. 54. sz. alatt. Hat-
rendbéli lakás. Víz-
vezeték az udvarban.
Utolsó ára 4900 pen-
gő. Lakbérlekötéssel
most megvásárolható.
9+

Jó nyugdíjnak
megfelelő jövedelmet
biztosíthat magának,
aki megveszi a város
forgalmas, fejlődő he-
lyén azt a házat, ame-
lyikben egy kétszobás,
négy egyszobás kony-
hás és 1 egyszoba üz-
lethelyiségből álló la-
kás van. Jövedelmez
havi 130 pengőt. Fele
árával átvehető. Cím a
kiadóban. A+

Eladó föld

Gyümölcsösnek
kiválóan alkalmas ho-
mókföld, vágóhid villa-
mos végállomáshoz bá-
rom percre, részletre is
eladó. A terület házhe-
lyeknek is parcellázva
van. Bihari uca 4.
102 +

Homokbánya,
a Rigó utca elején, kö-
vesíthoz közel kedvező
áron eladó. A telek ki-
bányászás után ingyen-
ben marad a bevónes.
Közelebbi felvilágosítás
28-83 telefonon. 11+

Eladó földek:
Macson 9 hold, prima
tanyán, prima tanyát-
lan, 4 hold macsi föld,
ennek ára kat. holdan-
ként 1200 P. Nyttaste-
lepnél négy hold. Apa-
fján 6 hold, feketén
22 hold, búzatermő, —
bérbeadva 3 mázsa bú-
zért, 1 m. csöves ten-
gért, ennek eladási
ára holdanként 1050 P.
vételár felével megve-
hető. Megbízott Samu
János, Deák Ferenc u.
7. szám. 891

Eladó állafok

Eladó
két darab héthónapos
mangalica ártán sertés
Ujkert. Lehel uca 27.
866

Szerkesztőség felolása:
PÁLFY JÓZSEF
Kiadja és nyomja a
TISZÁNTALI KÖNYV- és LAPKIADÓ
RESZVÉNYTÁRSASÁG
Kiadásért felelős:
DR. SZIGETHY GYULA
igazgató.